

Záróvizsga tételek
Pedagógus szakvizsga: Család- és gyermekvédelem

Kötelező ismeretkör tételei:

1. A pedagóguspálya elvárásai. Optimális pedagógiai képességek. A pedagógusidentitás építése, szakmai önismeret. Az attitűdváltó értékpedagógia kérdései. Pedagógus életpályamodell.
2. Az iskolai mentálhigiéne. A mentálhigiénés szemlélet jelentősége a pedagógusi munkában. Testi-lelki egészség. A gyermekek lelki szükségleteinek kezelése a nevelési folyamatban.
3. A nevelés kettős determinációja. Az értékközpontúság és a gyermek egyéni sajátosságaiból, képességeiből kiindulás elvének gyakorlati kérdései. Az IQ – EQ – SQ – TQ szintetizált fejlesztése.
4. Általános és professzionális nevelés viszonya a szocializálódáshoz. Individuális fejlődés – differenciált fejlesztés. Viselkedési zavarok iskoláskorban. A speciális nevelési szükségletek. Családi nevelés – családorientált nevelés.
5. Közösségfejlesztés társas-lelkületi alapon. Csoportfejlesztés. A konfliktusmegoldás folyamata, konfliktusmegoldó stratégiák.
6. A kompetenciarendszer. Tudásfajták. Ismeretek és képességek rendszere. A gyermeki képességek diagnosztizálása, egyéni fejlesztése.
7. Tantervi kérdések, problémák. Projektpedagógia. Epochális tervezés. Tananyagelemzés, tananyagstruktúra készítése és jelentősége
8. A pedagógiai értékelés szerepe a személyiségformálásban. Az értékelés fajtái: funkció-, viszonyítási szint- és eredménye szerint.
Az osztályozás pedagógiai- pszichológiai hibaforrásai. Az értékelés néhány fontosabb elve.
9. Diagnosztizálás. DIFER. A tesztkészítés szabályai: a szummatív, a formatív tesztek és a diagnosztikus tesztek azonosságai és különbözőségük.
10. A nevelési-oktatási intézmények alapítása, működésüket meghatározó központi dokumentumok. Köznevelési Törvény.
11. A köznevelési intézmény, mint szervezet (szervezeti kultúra, szervezeti modellek).
12. A köznevelési intézmény fontosabb szakmai dokumentumai (nevelési-, pedagógiai program, továbbképzési- és beiskolázási terv, éves munkaterv, beszámoló, tantárgyfelosztás, stb.) és ezek főbb tartalmi elemei.

Választott ismeretkör tételei:

1. A szociálpolitika meghatározása, színterei, a szociálpolitikára ható tényezők. Szociálpolitikai alapelvek.
2. A gyermekvédelem alapfogalmai (hátrányos helyzet, veszélyeztetettség), a gyermekvédelmi munkát segítő törvények, kormányrendeletek. A gyermekek jogai
3. A szociális és gyermekvédelmi intézmények típusai, hálózata. A pedagógus feladatai a nevelési - oktatási intézményben, a gyermekvédelem - gyermekjólét, a szociális ellátórendszer területén.
4. A család történeti, társadalmi meghatározottsága. A család jelentősége a gyermek életében. A nevelési - oktatási intézmények és a család együttműködésének lehetőségei. Családpolitika, családsegítés, családgondozás.
5. Az ifjúsági szubkultúrák és devianciák, a konformitás, a társadalom stigmái. A gyermekvédelem feladatai a megelőzésben és a megsegítésben.
6. A mentálhigiénés szemlélet érvényesítése a gyermekvédelmi munkában. A gyermekbántalmazás megelőzése.
7. A társadalom, a település szerkezete, rétegződése és mobilitása. A falu és a város szociológiai problémái. Demográfiai változások. A marginalizáció megelőzése.
8. A társadalmi egyenlőtlenség, a veszélyeztetett, a hátrányos helyzet okai, társadalmi összefüggései. A társadalmi egyenlőtlenség kezelése a gyermek-és ifjúságvédelemben. A szegregáció megelőzése.
9. A szociálpolitikai ellátórendszer: a jóléti állam kialakulása, típusai és jellemzői. A jóléti állam szociálpolitikája.
10. Szegénység, depriváció: értelmezések, dimenziói, a szegénység okai, típusai. Szegénypolitika és segélyezés. A gyermekvédelem lehetőségei.
11. Pedagógus feladatai a hátrányos helyzetű gyermekek felzárkóztatásában, esélyegyenlőség biztosításában. A családpedagógia módszerei.
12. Tehetséges gyermekek oktatási-nevelési feladatai, pályakövetése.